

ارزشیابی کمی و کیفی مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی کشور

دکتر هاشم کوزه‌چیان

دانشگاه تربیت مدرس - گروه تربیت بدنی

فهرست:

۸۷	چکیده
۸۸	مقدمه
۸۸	روش‌شناسی تحقیق
۸۸	جامعه آماری
۸۸	نمونه آماری و روش نمونه‌گیری
۸۸	روش و ابزار گردآوری اطلاعات
۸۸	یافته‌های تحقیق
۸۸	بخش اول: تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق مبتنی بر آمار توصیفی
۹۲	بخش دوم: تجویز و تحلیل یافته‌های تحقیق مبتنی بر آمار استنباطی
۹۳	بخش سوم: روابط متقابل چند متغیری
۹۴	بحث و نتیجه‌گیری
۹۶	منابع و مآخذ

چکیده

امروزه، ارزشیابی از عملکرد کارکنان، یکی از جنبه‌های اساسی در تربیت نیروی انسانی به شمار می‌رود. از سوی دیگر، ارزشیابی در عمل تحت تأثیر عوامل گوناگون محیطی و درونی واقع می‌شود. بر این مبنا، پارامترهای محیطی مانند نیروی انسانی، در کیفیت ارزشیابی هر سازمان نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. هدف از انجام این پژوهش، ارزشیابی کمی و کیفی وضعیت آموزشی و پژوهشی مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی کشور است. روش تحقیقی حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی است که به شکل میدانی اجرا شده است. جامعه آماری آن نیز شامل کلیه مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی کشور است. در این تحقیق، برای گردآوری اطلاعات لازم، از پرسشنامه‌های مقدماتی و اصلی استفاده شده است. در این تحقیق، برای بررسی ارتباط چندگانه بین متغیرهای تحقیق، علاوه بر آمار توصیفی و استنباطی، از نرم افزار گلیم (GLIM) مدل لجوجیت (Logit) استفاده شده و حاصل آنها به صورت جدولهای چند بعدی نمایش داده شده است.

مقدمه

امروزه، ثابت شده است. که در میان مجموعه عوامل مؤثر در فرایند تولید کالا و یا ارائه مطلوب خدمات، عامل انسانی نقش اساسی به عهده دارد. در مورد اهمیت نیروی انسانی متخصص و کار آمد این نکته قابل توجه است که کشورهای صنعتی جهان هر ساله هزاران نفر از نیروهای انسانی متخصص کشورهای جهان سوم و در حال توسعه را جذب می کنند و مراکز علمی و تحقیقاتی دنیای صنعتی غرب از اندیشه، اطلاعات و ابتکار متخصصان سراسر جهان بهره می گیرند. این نکته، زنگ خطری برای کشورهای عقب مانده و در حال توسعه محسوب می شود. از این رو، نیروی انسانی بهترین شاخص در روند توسعه فرهنگی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و... در هر جامعه ای به شمار می رود. در این راستا، اساتید و اعضای هیأت علمی دانشگاهها به منزله ارکان اصلی نظام تعلیم و تربیت و تحقیقات دانشگاهی، مهمترین نقش را در ترویج، گسترش و اعتلای آموزش عالی کشور و تأمین متخصصان مورد نیاز، دارند. چنانچه شرایط مناسب برای رشد کیفیت علمی استادان فراهم نشود، امید چندانی به قطع وابستگی، رشد اجتماعی و اعتلای فرهنگی وجود نخواهد داشت. بنابراین، ضرورت انطباق وضعیت موجود با استانداردهای جهانی انکار ناپذیر است و می طلبد که در این ارتباط، تا حد امکان با تمهیدات لازم به سوی استانداردها حرکت کنیم. هدف از انجام این پژوهش، ارزشیابی کمی و کیفی وضعیت آموزشی و پژوهشی مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده های تربیت بدنی کشور است.

روش شناسی تحقیق

جامعه آماری

جامعه آماری شامل کلیه مدرسان، اعضای هیأت علمی و دانشجویان دانشکده های تربیت بدنی است که در سال تحصیلی ۷۳-۷۲ فعالیت آموزشی داشته اند.

نمونه آماری و روش نمونه گیری

کل اعضای جامعه مدرسان و اعضای هیأت علمی به عنوان نمونه انتخاب شدند و ده درصد از دانشجویان ترم سوم به بالا نیز به روش طبقه بندی با حجم متناسب تعیین شدند.

روش و ابزار گردآوری اطلاعات

در این تحقیق، گردآوری اطلاعات از طریق پرسشنامه مقدماتی و اصلی صورت گرفت. به این شرح که ابتدا یک پرسشنامه مقدماتی بین ۵۰ عضو هیأت علمی و ۱۰۰ دانشجوی دختر و پسر توزیع و سپس جمع آوری شد. جهت تعیین پایایی^۱ پرسشنامه، از فرمول آمار استنباطی غیر پارامتریک^۲ استفاده شد که $S=0/90$ را نشان داد. ضریب به دست آمده، بیانگر مقدار مطلوب پایایی و ثبات درونی پرسشنامه اصلی است.

یافته های تحقیق

بخش اول: تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق مبتنی بر آمار توصیفی:

در این قسمت هر یک از سؤلهای پرسشنامه به صورت جدول، رسم و در صدگیری شده و در ذیل جدول، تفسیر آن بعمل آمده است.

در جدول شماره ۱، مشخصات مدرسان دانشکده های تربیت بدنی از جمله ویژگیهای فردی، اشتغال به تدریس، اشتغال به تحصیل و شغل دوم آنها آمده است.

جدول شماره ۲ نشان می دهد که بیش از ۹۸ درصد از مدرسان، از شغل خود رضایت کلی دارند. در مورد میزان رضایت شغلی، ۷۵/۶ درصد از مدرسان به موارد زیاد و خیلی زیاد و ۲۴/۴ درصد از آنها به متوسط و کم اشاره کرده اند. در مورد میزان رضایت شغلی مدرسان از ابعاد گوناگون، ۴۴/۸ درصد از مدرسان اظهار داشته اند که شغل مدرسی، آنان را از جنبه روانی ارضا می کند. ۴۲/۴ درصد از مدرسان گفته اند که

1. Reliability

2. Spearman,s rank order correlation

جدول شماره ۱. مشخصات مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی (ویژگیهای فردی، اشتغال به تدریس، تحصیل و شغل دوم)

درصد	تعداد	وضعیت استخدامی	درصد	تعداد	نوع مدرک	سن		جنس				
						درصد	تعداد	دامنه سنی	درصد		تعداد	
۱/۶	۲	حق التدریس	۴۳/۴	۵۶	لیسانس	۱۱/۷	۱۵	کمتر از ۳۰ سال	۷۳/۶	۹۵	مرد	الف: ویژگیهای فردی (جنس- سن، نوع مدرک و وضعیت استخدامی)
۴/۷	۶	قراردادی	۵۱/۲	۶۶	فوق لیسانس	۴۵/۳	۵۸	بین ۳۰-۴۰	۲۶/۶	۳۴	زن	
۱۰/۲	۱۳	پیمانی	۵/۴	۷	دکتر	۳۵/۲	۴۵	بین ۴۰-۵۰				
۲۲/۷	۲۹	رسمی آزمایش				۷/۸	۱۰	بیش از ۵۰ سال				
۶۰/۹	۷۸	رسمی دائمی							۱۰۰	۱۲۹	جمع	
درصد	تعداد	مواد تدریس	درصد	تعداد	سابقه تدریس	درصد	تعداد	رشته تحصیلی				
۴۳/۴	۵۶	دروس عملی تربیت بدنی	۱۸	۲۳	۱ تا ۳ سال	۹۷/۷	۱۲۵	تربیت بدنی	ب: اشتغال به تدریس (رشته و تحصیلی، سابقه و مواد مورد تدریس)			
۳/۱	۴	دروس نظری تربیت بدنی	۲۱/۸	۲۸	۴ تا ۶ سال	۱/۶	۲	علوم تربیتی				
۴۷/۳	۶۱	دروس عملی و نظری	۱۰/۹	۱۴	۷ تا ۱۰ سال	۰/۸	۱	علوم انسانی				
۳/۱	۴	دروس تربیتی	۴۹/۲	۶۳	بیش از ده سال							
۳/۱	۴	دروس علوم انسانی										
درصد	تعداد	دوره تحصیلی	درصد	تعداد	رشته تحصیلی	درصد	تعداد	وضعیت فعلی ادامه تحصیلی				
۶/۲	۸	فوق لیسانس	۱۷/۱	۲۲	تربیت بدنی	۱۷/۱	۲۲	بلی	ج: اشتغال به تحصیل (رشته و دوره تحصیلی)			
۱۰/۹	۱۴	دکتر				۸۲/۹	۱۰۷	خیر				
				در صورت مثبت ذکر کنید		درصد	تعداد	اشتغال به حرفه غیر از مدرسی				
				۷	۹	۱۸/۶	۲۴	بلی	د: شغل دوم			
				۷/۸	۱۰							
				۱/۶	۲	۸۰/۶	۱۰۴	خیر				
				۲/۴	۳							

را از لحاظ فیزیکی و جسمانی ارضا می‌کند. آمار جدول فوق نشان می‌دهد که با وجود مشکلات فراوان اقتصادی مدرسان، میزان رضایت شغلی آنان به نسبت بالاست و جنبه‌های معنوی، اخلاقی و انسانی بر جنبه اقتصادی برتری دارد.

شغل مدرسی آنها را از جنبه اجتماعی ارضا می‌کند. ۶۳/۲ درصد از مدرسان بیان داشته‌اند که شغل مدرسی آنان را از لحاظ معنوی ارضا می‌کند. ۶۱/۶ درصد از مدرسان اظهار کرده‌اند که شغل مدرسی آنها را از جنبه اخلاقی و انسانی ارضای می‌کند. بالاخره ۳۳/۳ درصد هم گفته‌اند که این شغل آنها

جدول شماره ۲. نظر مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی در مورد رضایت شغلی از ابعاد مختلف

سؤالات	پاسخها		بدلی		خیر		بدون پاسخ	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
رضایت کلی	۱۲۷	۹۸/۴	۲	۱/۶	-	-	-	-
رضایت روانی	۵۶	۴۴/۸	۶۹	۵۵/۲	۴	۳/۱	-	-
رضایت اجتماعی	۵۳	۴۲/۴	۷۲	۵۵/۸	۴	۳/۱	-	-
رضایت اقتصادی	۲۲	۱۷/۶	۱۰۳	۸۲/۴	۴	۳/۱	-	-
رضایت معنوی	۷۹	۶۳/۲	۴۶	۳۶/۸	۴	۳/۱	-	-
رضایت اخلاقی و انسانی	۷۷	۶۱/۶	۴۸	۳۸/۴	۴	۳/۱	-	-
رضایت فیزیکی و جسمانی	۴۳	۳۳/۳	۸۲	۶۳/۶	۴	۳/۱	-	-

جدول شماره ۳. نگرش مدرسان نسبت به شغل خود

سؤالات	پاسخ	تعداد	درصد
مایل به تغییر شغل هستند.	۱۲	۹/۲	
مایل به تغییر شغل نیستند.	۱۱۶	۹۰/۰	
بدون پاسخ	۱	۰/۸	
جمع	۱۲۹	۱۰۰	

این امر تأییدی است بر رضایت شغلی مدرسان و

یافته‌های جدول شماره ۲

از جدول شماره ۴ چنین برمی آید که ۸۰/۶ درصد از مدرسان برای به روز نگهداشتن معلومات خود، کتاب مطالعه می‌کنند. ۶۴/۳ درصد گفته‌اند که نشریات استفاده می‌کنند. ۳۴/۱ درصد اظهار داشته‌اند که از مقالات استفاده می‌کنند. ۱۵/۵ درصد بیان داشته‌اند که فیلمهای آموزشی تماشا می‌کنند. ۱۲/۴ درصد گفته‌اند که با همکاران تبادل نظر می‌کنند ۷ درصد از مدرسان اظهار داشته‌اند که با مجامع علمی ارتباط دارند. ۱۶/۳ درصد از آنها گفته‌اند که در سمینارها و کنگره‌ها شرکت می‌کنند. ۷ درصد از مدرسان اظهار کرده‌اند که در کلاسهای بازآموزی شرکت می‌کنند. ۷/۸ درصد گفته‌اند که در کلاسهای مربیگری شرکت می‌کنند.

از جدول شماره ۳ چنین برمی آید که بیش از ۹۰ درصد از مدرسان اظهار داشته‌اند که مایل به تغییر شغل نیستند. کمتر از ده درصد گفته‌اند که مایل به تغییر شغل هستند. این مطلب نشان می‌دهد که با وجود مشکلات فراوان در شغل مدرسی، مدرسان مایل به ترک شغل خود نیستند.

جدول شماره ۴. مدرسان معلومات خود را چگونه به روز نگه می‌دارند؟

بدون پاسخ	مطالعه کتاب		مطالعه نشریات		مقالات		تماشای فیلم		تبادل نظر با همکاران		ارتباط با مجامع علمی		شرکت در سمینارها		کلاسهای مربیگری		بدون پاسخ	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۱۰۴	۸۰/۶	۸۳	۶۴/۳	۴۴	۳۴/۱	۲۰	۱۵/۵	۱۶	۱۲/۴	۹	۷	۲۱	۱۶/۳	۹	۷	۱۰	۷/۸	۱۱/۶

جدول شماره ۵. مدرسان و اشتغال آنها به تألیف و ترجمه

بدون پاسخ		خیر		بلی		پاسخها	بدون پاسخ		خیر		بلی	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		سؤال	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
۱۱/۶	۱۵	۳۸	۴۹	۵۰/۴	۶۵	ترجمه کتب یا مقالات	۵/۴	۷	۵۶/۶	۷۳	۳۸	۴۹

نمی پردازند. ۵۰/۴ درصد، یعنی نیمی از مدرسان اظهار داشته اند که تاکنون کتب یا مقالاتی ترجمه کرده اند. این آمار نشان می دهد که نیمی از مدرسان در زمینه ترجمه کتاب و مقاله فعال نیستند.

از جدول شماره ۵ چنین بر می آید که طبق اظهارات خود مدرسان، ۳۸ درصد از آنها در تألیف کتاب فعالیت دارند. در مقابل، ۵۶/۶ درصد از افراد جواب منفی داده اند. از این آمار می توان چنین برداشت کرد که بیش از نیمی از مدرسان به کار تألیف نمی پردازند. ۳۸ درصد از مدرسان نیز به ترجمه

جدول شماره ۶. مدرسان در چه دوره های آموزشی مربوط به تربیت بدنی شرکت جستند؟

بدون پاسخ		هیچ یک		داوری		مربیگری		مدیریت		بازآموزی		مطالعات تحقیقاتی	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۴/۷	۶	۵/۴	۷	۴۸/۱	۶۲	۷۷/۵	۱۰۰	۱۱/۶	۱۵	۱۵/۵	۲۰	۲۳/۳	۳۰

دوره های داوری شرکت کرده اند. اطلاعات جدول فوق نشانگر این نکته است که اغلب مدرسان رشته تربیت بدنی به کارهای مربیگری و داوری پرداخته اند و در دوره های مدیریتی، بازآموزی و مطالعات تحقیقاتی مشارکت های فعال نداشته اند.

جدول شماره ۶ نشان می دهد که ۲۳/۳ درصد از مدرسان طبق اظهارات خودشان در دوره مطالعات تحقیقاتی شرکت داشته اند؛ ۱۵/۵ درصد از آنها دوره های بازآموزی و تنها ۱۱/۶ درصد از مدرسان دوره های مدیریتی را گذرانده اند. اغلب مدرسان یعنی ۷۷/۵ درصد از آنها در دوره های مربیگری شرکت داشته اند و ۴۸/۱۰ درصد از مدرسان در

جدول شماره ۷. نظر مدرسان در خصوص نسبت تجهیزات آموزشی با تعداد دانشجویان

بدون پاسخ		خیر		بلی		پاسخها
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۳/۲	۴	۶۵/۸	۸۵	۳۱	۴۰	آیا نسبت تجهیزات آموزشی با تعداد دانشجویان متناسب است؟

اکثریت یعنی ۶۶ درصد از مدرسان گفته اند: «کافی نبوده است و کمبود وجود دارد.»

از جدول شماره ۷ چنین بر می آید که در مورد نسبت تجهیزات و امکانات آموزشی و ورزشی ۳۱ درصد مدرسان اظهار داشته اند: «این نسبت متناسب است». اما در مقابل،

جدول شماره ۸. مدرسان تربیت بدنی و انجام فعالیتهای پژوهشی

بدون پاسخ		خیر		بلی		پاسخها	بدون پاسخ		پاسخ مثبت		سؤال
							درصد	تعداد	درصد	تعداد	
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	سؤال	درصد	تعداد	درصد	تعداد	تاکنون چه تحقیقاتی انجام داده‌اید؟
۱۷/۱	۲۲	۵۲/۷	۶۸	۳۰/۲	۳۹	آیا در حال حاضر تحقیقی در دست اجرا دارید؟	۵۹/۷	۷۷	۴۰/۳	۵۲	

تجزیه و تحلیل آماری (با طرح فرضهای آماری) اقدام شد. در این مورد، عوامل زیر در نظر گرفته شد:

۱- بررسی رابطه بین رضایت شغلی و عامل اقتصادی؛

۲- بررسی رابطه بین رضایت شغلی و جنبه معنوی؛

۳- بررسی رابطه بین رضایت شغلی و عامل اجتماعی.

۱- بررسی رابطه بین رضایت شغلی و عامل اقتصادی

جدول شماره ۱۰. ارتباط رضایت شغلی مدرسین با جنبه اقتصادی

میزان رضایت شغلی	آیا شغل مدرسی، شما را از جنبه اقتصادی ارضا می‌کند؟				جمع	
	خیر		بلی		تعداد	درصد %
	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %		
کم	44	66.7	6	33.33	50	59.5%
زیاد	22	33.3	12	66.67	34	40.5%
جمع	66	100%	18	100%	84	100.0%

Chi - Spuare	Value	DF	Significance
Pearson	6.52235	1	.01065
Continuity	5.21219	1	.02243
Likelihood Ratio	6.44803	1	.01111
Minimum Expected Frequency	7.286		

در این مطالعه، بین عامل رضایت شغلی و ارضای جنبه اقتصادی با $(P = 0/01)$ ارتباط معنی دار آماری مشاهده شد.

و این ارتباط به این گونه است که رضایت شغلی در گروهی که به جنبه اقتصادی شغلی جواب مثبت داده‌اند، $\frac{66/۷}{۳۳/۳} = 2/003$

جدول شماره ۸ نشان می‌دهد که ۴۰/۳ درصد از مدرسان کار تحقیقاتی انجام می‌دهند. و در مقابل، بیش از نیمی از مدرسان یعنی ۶۰ درصد از آنها به کار تحقیقی نمی‌پردازند. به این پرسش که: «آیا تحقیقی در دست اجرا دارید یا نه؟» تنها ۳۰/۲ درصد از مدرسان پاسخ مثبت داده‌اند و در مقابل، ۵۳ درصد پاسخ منفی داده‌اند. ۱۷ درصد از مدرسان نیز به سؤال پاسخی نداده‌اند. آمار جدول فوق نشان دهنده ضعف و یا انگیزه نداشتن مدرسان برای پرداختن به امر تحقیق است.

جدول شماره ۹. ارتباط مدرسان تربیت بدنی با مراکز تحقیقاتی کشور

بدون پاسخ	خیر		بلی	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۷/۷	۱۰	۷۹/۱	۱۰۲	۱۳/۲
۱۷				

از جدول شماره ۹ چنین بر می‌آید که حدود ۸۰ درصد از مدرسان تربیت بدنی با مراکز تحقیقاتی ارتباطی ندارند. تنها ۱۳/۲ درصد از آنها اظهار داشته‌اند که با مراکز تحقیقاتی آشنایی و ارتباط دارند. اکنون با توجه به داده‌های جدول ۱۲، این نکته قابل تأمل است که چرا مدرسان کمتر به امر پژوهش می‌پردازند؟ در تحلیلهای آمار استنباطی به این مورد پاسخ می‌گوییم.

بخش دوم: تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق مبتنی بر آمار استنباطی

به منظور بررسی رابطه بین رضایت شغلی و عوامل ایجاد انگیزش (عامل اجتماعی، اقتصادی و معنوی)، از طریق

۳- بررسی رابطه بین رضایت شغلی و عامل اجتماعی

جدول شماره ۱۲. ارتباط رضایت شغلی مدرسین با جنبه اجتماعی

میزان رضایت شغلی	آیا شغل مدرسی، شما را از جنبه اجتماعی ارضا می‌کند؟				جمع	
	خیر		بلی		تعداد	درصد
	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %		
کم	31	70.5	19	47.5	50	59.5%
زیاد	13	29.5	21	52.5	34	40.5%
جمع	44	100%	40	100%	84	100.0%

Chi - Square	Value	DF	Significance
Pearson	4.58227	1	.03230
Continuity Correction	3.67904	1	.05510
Likelihood Ratio	4.61788	1	.03164
Minimum Expected Frequency -	16.190		

در این پژوهش، بین عامل رضایت شغلی و ارضای جنبه اجتماعی با $(P = 0/031)$ رابطه معنی دار آماری مشاهده شد. این ارتباط به این گونه است که رضایت شغلی در گروه استادانی که به ارضای جنبه اجتماعی شغل جواب مثبت داده‌اند، $\frac{29/5}{52/5} = 1/78$ برابر کسانی است که به ارضای جنبه معنوی شغل جواب مثبت نداده‌اند. لذا می‌توان استنباط کرد که رضایت شغلی مدرسین با ارضای آنها از نظر جنبه اجتماعی شغل رابطه دارد.

بخش سوم: روابط متقابل چند متغیری

۱- سنجش ارتباط بین رضایت شغلی مدرسین تربیت بدنی با عوامل اقتصادی و معنوی تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق با استفاده از نرم افزار گلیم مبحث لوجیت نشان می‌دهد که بین رضایت شغلی مدرسین و ارضای جنبه‌های اقتصادی و معنوی آنها ارتباط وجود دارد؛

برابر استادانی است که به جنبه اقتصادی شغلی جواب مثبت نداده‌اند. لذا استنتاج می‌شود که بین رضایت شغلی و جنبه اقتصادی، رابطه معنی دار وجود دارد.

۲- بررسی رابطه بین رضایت شغلی و جنبه معنوی

جدول شماره ۱۱. ارتباط رضایت شغلی مدرسین با جنبه معنوی

میزان رضایت شغلی	آیا شغل مدرسی، شما را از جنبه معنوی ارضا می‌کند؟				جمع	
	خیر		بلی		تعداد	درصد %
	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %		
کم	19	84.61	31	50.82	50	59.5%
زیاد	4	17.39	30	49.18	34	40.5%
جمع	23	100%	61	100%	84	100.0%

Chi - Square	Value	DF	Significance
Pearson	7.00555	1	.00813
Continuity Correction	5.74825	1	.01651
Likelihood Ratio	7.58115	1	.00590
Minimum Expected	9.310		
Frequency -			

در این مطالعه، بین متغیر رضایت شغلی و ارضای جنبه معنوی با $(P = 0/005)$ ارتباط معنی دار آماری مشاهده شد. و این ارتباط به این گونه است که رضایت شغلی در گروه استادانی که به ارضای جنبه معنوی شغل جواب مثبت داده‌اند، $\frac{17/39}{49/18} = 2/83$ برابر کسانی است که به ارضای جنبه معنوی شغل جواب مثبت نداده‌اند. لذا می‌توان استنباط کرد که رضایت شغلی مدرسین با ارضای آنها از نظر جنبه معنوی شغل رابطه دارد.

جدول شماره ۱۳. نظر استادان در مورد ارتباط بین رضایت شغلی با ارضای جنبه‌های معنوی و اقتصادی

میزان رضایت	آیا شغل مدرسی، شما را از جنبه اقتصادی ارضا می‌کند؟								جمع	
	خیر				بلی				تعداد	درصد %
	آیا شغل مدرسی شما را از جنبه معنوی ارضا می‌کند؟				آیا شغل مدرسی شما را از جنبه معنوی ارضا می‌کند؟					
	خیر		بلی		خیر		بلی			
	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %		
کم	17	80.95	27	60	2	100	4	25	50	59.5%
زیاد	4	19.05	18	40	0	0	12	75	34	40.5%
جمع	21	100%	45	100%	2	100%	16	100%	84	100.0%

روز نگه داشتن معلومات آنان (از دیدگاه مدرسان)، ارتباط معنی دار آماری وجود دارد. نحوه ارتباط را می‌توان این گونه مطرح کرد که میزان تألیف و ترجمه اساتید دارای مدرک فوق لیسانس و دکترا، بمراتب بیشتر از کسانی است که مدرک لیسانس دارند. (جدول شماره ۱۸). در ضمن، مدل نهایی به شرح زیر است.

نوع مدرک + تألیف و ترجمه + ۱ = به روز نگه داشتن معلومات استادان تربیت بدنی.

بحث و نتیجه‌گیری

وضعیت کمی و کیفی مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی کشور طی سه سال مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه، جامعه آماری، کلیه مدرسان و اعضای هیأت علمی را در بر گرفت. نمونه آماری در رابطه با مدرسان تربیت بدنی به علت محدود بودن جامعه، از نظر کمی همان جامعه آماری تلقی شد. با استفاده از پرسشنامه‌ای که محقق ساخته بود، اعتبار و پایایی آن مطابق اصول علمی سنجیده شد و اطلاعات لازم به دست آمد. اطلاعات به دست آمده در صورت امکان با نتایج حاصل از تحقیقات دیگر

۱. عسگریان، مصطفی، مدیریت نیروی انسانی، جهاد دانشگاهی دانشگاه تربیت معلم تهران، تهران، ۱۳۷۰، صفحه ۱۲۸.

یعنی عامل رضایت شامل دو جنبه اقتصادی و معنوی است که در نظرات اندیشمندان نیز مشهود است. طبق نظریه تعادل، انسان یک سیستم بیولوژیکی و روانی است. باید عناصری دست به دست هم بدهند تا تعادل در این سیستم موجب ادامه حیات شود؛ زیرا بی تعادلی موجب بروز رفتارهای نابهنجار خواهد شد؛ لذا باید شرایطی فراهم آید تا تعادل بین این دو جنبه ایجاد شود. در این صورت است که انسان به رضایت می‌رسد. به عبارت دیگر، رضامندی شغلی به رضایت فرد از نظر مادی و معنوی ارتباط دارد. ارتباط دو جنبه اقتصادی و معنوی در جدول شماره ۱۲ نیز مشهود است. براساس یافته‌های جدول مذکور، جهت افزایش رضایت شغلی باید رضایت معنوی را با رضایت اقتصادی توأمان مطرح کرد. در زیر، مدل نهایی گلیم آورده شده است: (جنبه اقتصادی) (جنبه معنوی) + جنبه اقتصادی + جنبه معنوی + ۱ = رضایت شغلی مدرسان دانشکده‌های تربیت بدنی

۲- بررسی رابطه بین نوع مدرک، تألیف و ترجمه در به روز نگه داشتن معلومات مدرسان

تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از پژوهش با استفاده از نرم افزار گلیم مبحث لجیت نشان می‌دهد که در این مدل، بین نوع مدرک، تألیف و ترجمه استادان تربیت بدنی در به

جدول شماره ۱۴. نظر استادان در مورد ارتباط میزان مدرک، تألیف و ترجمه با به روز نگهداشتن معلومات

به روز نگهداشتن معلومات	آخرین مدرک تحصیلی								جمع	
	لیسانس				فوق لیسانس و دکترا				تعداد	درصد %
	تألیف و ترجمه				تألیف و ترجمه					
	خیر		بلی		خیر		بلی			
	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %	تعداد	درصد %		
ضعیف	12	57.1	6	30	5	50	18	37.5	41	41.4%
خوب	9	42.9	14	70	5	50	30	62.5	58	58.6%
جمع	21	100%	20	100%	10	100%	48	100%	99	100.0%

نظام آموزش عالی، سیستم آموزش متمرکز، یکنواختی پرداخت را موجب شده است. از طرف دیگر، مشاهده شد که با استفاده از نرم افزار گلیم مدل لوجیت، بین رضایت شغلی و ارضای جنبه‌های اقتصادی و معنوی ارتباط وجود دارد. لذا جهت ایجاد رضایت شغلی مدرسان باید هر دو جنبه معنوی و اقتصادی تقویت شود. به عبارت دیگر، باید شرایطی ایجاد کرد تا بین این دو جنبه، تعادلی ایجاد و رضامندی حاصل شود. در هر حال، زمینه‌های روانی و انگیزشی مدرسان جهت ارزشیابی عملکرد آموزشی آنان باید مدنظر قرار گیرد.

۴- از لحاظ کمی، تعداد مدرسان دارای مدرک کارشناسی ارشد و دکتران نسبت به تعداد دانشجویان رشته تربیت بدنی - با توجه به استانداردهای بین‌المللی - کافی نیست.

۵- با استفاده از مدل لوجیت، میزان تألیف و ترجمه استادانی که مدرک فوق‌لیسانس و دکترا دارند، بیشتر از کسانی است که مدرک لیسانس دارند.

۶- با استفاده از آزمون آماری گلیم مدل لوجیت، از دیدگاه مدرسان و اعضای هیأت علمی، بین عامل تأسیسات و تجهیزات دانشکده‌های تربیت بدنی و کیفیت کلی دانشکده‌ها ارتباط معنی‌داری وجود دارد.

مقایسه شد. از یافته‌های تحقیق حاضر می‌توان نتایج زیر را استنتاج کرد:

۱- دانشکده‌های تربیت بدنی کشور از نظر نیروی انسانی متخصص با مشکل و کمبود مواجه هستند: به طوری که یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، در اغلب دانشکده‌های تربیت بدنی نیروی انسانی در سطح مربی است و سطح معلومات آنان امکان تحرک علمی بیشتر را به اعضای هیأت علمی نمی‌دهند. چنان که داده‌های آماری نشان می‌دهد، بین مدارج تحصیلی و علاقه به تبع و تحقیق نیز رابطه وجود دارد.

۲- ضعف کیفی نیروی انسانی و منابع مالی، موجبات ضعف کیفیت دانشکده‌های تربیت بدنی فراهم کرده است. از آنجا که دو رکن عمده اجرای برنامه مربوط به منابع، مختص برنامه است، دخالت این دو عامل را در کاهش کیفی دانشکده‌های تربیت بدنی می‌توان بروشنی یادآور شد.

۳- مدرسان و اعضای هیأت علمی دانشکده‌های تربیت بدنی، رضایت شغلی مبتنی بر جنبه‌های معنوی و اجتماعی دارند. این امر نشان از انگیزش‌های شغلی مدرسان دارد که در افزایش روحیه و در نتیجه، توان کاری می‌تواند مؤثر و مفید افتد. اما در مورد انگیزش‌های مبتنی بر جنبه مادی، رضایت شغلی مشاهده نمی‌شود. از این رو، می‌توان گفت که این نکته فقط به دانشکده‌های تربیت بدنی اختصاص ندارد؛ زیرا در

منابع و مأخذ

الف - کتب:

۱. اتزیوفی، آمتیای، سازمانهای جدید، ترجمه مسعود رضوی، مراکز آموزش مدیریت دولتی تهران، ۱۳۵۲.
۲. افجه، علی اکبر، مباحثی در مدیریت اسلامی، اول، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۶۲.
۳. اقتداری، علی محمد، سازمان مدیریت، بیست سوم، انتشارات مولوی تهران، ۱۳۷۰.
۴. الوانی، سید مهدی، مدیریت عمومی، سوم، نشرنی. تهران ۱۳۶۹.
۵. بازرگان، عباس، مقدمه‌ای بر ارزیابی آموزش و الگوهای آن، دانشگاه تهران، ۱۳۵۸.
۶. بست، جان، روشهای تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری، ترجمه حسن پاشا شریفی، انتشارات رشد، تهران، ۱۳۷۱.
۷. بولا، ه. س، ارزشیابی آموزشی و کاربرد آن، ترجمه عباس بازرگان، مرکز نشر دانشگاهی، تهران ۱۳۶۲.
۸. بهرنگی، محمدرضا، مدیریت آموزشی، انتشارات سیر و سیاحت، تهران ۱۳۶۹.
۹. پرهیزکار، کمال، تئوریهای مدیریت، سوم، انتشارات اشراقی، تهران، ۱۳۶۸.
۱۰. جاسبی، عبدالله، اصول و مبانی مدیریت، اول، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ۱۳۷۰.
۱۱. خلود، حسین، «ارزشیابی برنامه‌های آموزشی» مدیریت امروز شماره ۲۰ بهار ۱۳۵۴.
۱۲. دلاور، علی «نکاتی درباره ارزشیابی اعضای هیأت علمی دانشگاهها» فصلنامه روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی تابستان ۱۳۷۲.
۱۳. سازمان برنامه و بودجه کشور، موازین فنی ورزشگاهها، تهران، ۱۳۷۲.
۱۴. سیف، علی اکبر، اندازه‌گیری و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی، هشتم، انتشارات آگاه تهران، ۱۳۷۳.
۱۵. سیکل، سیدنی، آمار غیر پارامتری برای علوم رفتاری، اول، ترجمه یوسف کریمی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ۱۳۷۲.
۱۶. عزیز زاده، مادی، فصلنامه تعلیم و تربیت شماره‌های ۳ و ۴ پاییز و زمستان ۱۳۶۷.
۱۷. عسکریان، مصطفی، سازمان و مدیریت آموزشی و پرورشی، چهارم، امیرکبیر، تهران، ۱۳۷۱.
۱۸. عسکریان، مصطفی، مدیریت نیروی انسانی، اول، جهاد دانشگاهی، دانشگاه تربیت معلم، تهران، ۱۳۷۰.
۱۹. علاقه‌بند، علی، مبانی و اصول مدیریت آموزشی، اول، بعثت، تهران، ۱۳۷۱.
۲۰. کریمی، جواد، نگاهی به تاریخ تربیت بدنی جهان، دوم، نشر دانشگاهی تهران، ۱۳۷۳.
۲۱. کوسمنبر، فیلیپ، برنامه آموزشی چیست؟ ترجمه برهان منش، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۵۶.
۲۲. کوهن، لوئیس، آمار در علوم تربیتی و تربیت بدنی، ترجمه علی دلاور، دانشگاه علامه، تهران، ۱۳۷۲.
۲۳. کیامنش، علیرضا، آشنایی با الگوی ارزشیابی، فصلنامه تعلیم و تربیت تهران ۱۳۶۹.
۲۴. کلابی، سیاوش، سازمان، مدیریت و توسعه منابع انسانی، اول، فردوس، تهران ۱۳۶۹.
۲۵. متین رزم، هما ارزشیابی چیست، بخش اول، اداره استخدامی کشور، ۱۳۷۰.
۲۶. مورهاوس، چاس، روشهای آماری و کاربرد آن در تربیت بدنی، اول، ترجمه حسین سپاسی، انتشارات رشد، تهران ۱۳۷۱.
۲۷. میرسپاسی، ناصر، مدیریت منابع انسانی، نهم نقش جهان تهران ۱۳۷۰.
۲۸. نبوی، عزیز، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی، هفتم نشر فروردین، تهران ۱۳۶۹.
۲۹. هرسی، پاول، مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه قاسم کبیری، سوم جهاد دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۱.
۳۰. هومن، حیدرعلی، اندازه‌گیریهای روانی و تربیتی، تهیه تست، چهارم، نشر میرشمس، تهران، ۱۳۶۸.
۳۱. هومن، حیدرعلی، پایه‌های پژوهشی در علوم رفتاری، مرکز پخش فرهنگ، تهران، ۱۳۷۰.
۳۲. هیکس، هربرت، تئوریهای سازمان و مدیریت، ترجمه گوئل کوهن، انتشارات اطلاعات، ۱۳۶۹.

33. Bucher, Charles, Administration and Physical Education Programs - including Athletics. six edition, saint louis, Thi C. V. mosby 19752

34. Frost, Reuban (and others) Administration of Physical Education and Athletics: Concepts and practices. 3rd edition, uniersal book stall, New delhi, 1990.

34. Parkhouse, Bonnic, The management of sport: Its foundations and Application. st. Louis, mosby - Year Book, 1991.

35. Sanborn, Marion, Issues in Physical Education. Lea and febiger, Philade Lphia, 1982.

36. Siscott, M. G Ladys, Research Methods in Health, Physical Education and Recreation. 2nd edition, washington, D. c. AAFHPER, 1959.

37. roltmer, Edward (and others) the oryanization and administration of physical Education, 5th ed. Prentice - Mall, New Jersey, 1979.

38. Willgoose, carl, the curriculum in physical Education. Prentice - Hall, Enylewood, New Jersey, 1984.

39. Thomas, Jerry, Research methods in Physical activity. Jach Nelson, Human Kinetics, Champaign, Illinois, 1978.

ب- نشریات ادواری و پایان نامه‌ها:

۱. پیوست قانون اول توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران، سال ۷۲-۱۳۶۸.

۲. سالنامه و آمار وزارت معارف ۱۳۱۷-۱۳۱۵. تهران.

۳. نشریه فصلنامه تعلیم و تربیت سال چهارم شماره ۳ و ۴ پاییز و زمستان ۱۳۶۷.

۴. نشریه ورزش دانشگاه انقلاب شماره ۸۱ نیمه اول بهمن ۱۳۷۱.

۵. نشریه ورزش دانشگاه انقلاب شماره ۸۷ و ۸۸ تیرماه ۱۳۷۲.

۶. نشریه همشهری «هیأت علمی دانشگاهها در آیین آمار» شماره ۵۲۰ سال ۱۳۷۳.

ج- پایان نامه‌ها: الف - فارسی:

۱. اژدری فام. ناصر «تحقیق و بررسی نظرات مدیران مدارس شهرستان شهرضا درباره شرح وظایف و اصول مدیریت در ارتباط با عملکرد مدیران» به راهنمایی دکتر عسکریان، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت معلم ۱۳۶۵.

۲. اصغریان جویباری، علی اصغر، «بررسی انطباق عملکرد مدیران مدارس شهرستان دماوند با وظایف مدیران آموزشی» به راهنمایی دکتر عسکریان، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه تربیت معلم تهران ۱۳۷۲.

۳. پورسلطانی، حسین، «بررسی کمی و کیفی هیأت علمی مدرسین مراکز تربیت معلم تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش. به راهنمایی دکتر عسکریان پایان نامه کارشناسی ارشد رشته تربیت بدنی دانشگاه تربیت مدرس.

۴. سجادی، سید نصرا... «بررسی نحوه اجرای درس تربیت بدنی در مدارس ابتدایی، تهران» به راهنمایی دکتر عسکریان، پایان نامه دوره کارشناسی ارشد تربیت بدنی دانشگاه تربیت مدرس تهران، ۱۳۶۸.

۵. فرمیهن، محسن، «رابطه تخصص اعضای هیأت علمی با موضوع تدریس آنها در دانشکده‌های علوم تربیتی و علوم پایه در سال تحصیلی ۷۳-۷۲» به راهنمایی دکتر تقی پور ظهیر پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۳

۶. فلاح زاده، غلامحسین، بررسی عملکرد مدیران هنرستانهای پسرانه فنی و حرفه‌ای استان یزد در رابطه با وظایف مدیریت، به راهنمایی دکتر عسکریان، پایان نامه دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۷۳.

۷. قانلی، یحیی «بررسی و مقایسه کیفیت روش تدریس اعضای هیأت علمی دانشکده‌های علوم تربیتی شهر تهران» به راهنمایی دکتر تقی پور ظهیر پایان نامه دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه علامه طباطبایی ۱۳۷۳.

9. Douglas, John William "An Analysis of administrative Leadership in physical education departments." The ohio state university, 1969.

10. Kamouna, Hassan Farik "An analysis of administration Leadership behaviour and authority ni the physical education departments in Colleges and universities inthe united states." Oklahoma state university, 1985.

11. Quinn, Ronald W. "a study of qualifications as Perceived by sport administration program directors and sport management practitioners." Temple unirersity, 1995.

۸. موسوی زارع، سید مهدی، بررسی عوامل مؤثر در رشد کیفیت علمی اعضای هیأت علمی دانشگاهها از نظر هیأت علمی دانشگاهها» به راهنمایی دکتر فرزندگان پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه تهران، ۱۳۶۸.

شکوه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی